

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : นายเกษม สุธรรมวิจิตร

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยของหัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ หัวหน้ากลุ่มลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตอำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นลูกค้ำ จำนวนแรงงานในครัวเรือน จำนวนเนื้อที่การผลิต จำนวนหนี้เงินกู้ จำนวนรายได้ การมีสิทธิเข้าร่วมโครงการ และการตัดสินใจใช้สิทธิ 2. แบบวัดทัศนคติต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย และ 3. คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation)

(2)

ผลการศึกษามีดังนี้ คือ

1. หัวหน้ากลุ่มลูกค้าในกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 90.5 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 52.97 ปี ร้อยละ 83.5 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีระยะเวลาการเป็นลูกค้าเฉลี่ย 12.31 ปี มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.3 คน มีเนื้อที่การผลิตเฉลี่ย 23.92 ไร่ มีหนี้เงินกู้เฉลี่ย 42,693.00 บาท มีรายได้เฉลี่ย 38,685.00 บาทต่อปี ร้อยละ 86.5 มีสิทธิเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ โดยร้อยละ 57.8 ของผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ ตัดสินใจเลือกพักชำระหนี้ และร้อยละ 45.0 ของผู้ที่เลือกพักชำระหนี้ให้เหตุผลว่า ต้องการนำเงินไปใช้จ่ายและลงทุนในครอบครัว

2. หัวหน้ากลุ่มลูกค้ามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทัศนคติที่ดีที่สุด (ค่าเฉลี่ยสูงสุด) ในข้อที่ว่า โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้จะช่วยให้เกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น รองลงมา คือ การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่โครงการกำหนดจะทำให้เกษตรกรมีโอกาสลืมตาอ้าปากและฟื้นตัวได้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างโดยทั่วไปยังเห็นว่า การลดภาระหนี้โดยรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้เพียง 3 % นั้นน้อยเกินไป (ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของหัวหน้ากลุ่มลูกค้าต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย คือ เพศ ระดับการศึกษา จำนวนเนื้อที่การผลิต การมีสิทธิเข้าร่วมโครงการ และการตัดสินใจใช้สิทธิ กล่าวคือ หัวหน้ากลุ่มลูกค้าเพศหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าเพศชาย ผู้มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ผู้ที่มีจำนวนเนื้อที่การผลิตน้อยกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ที่มีเนื้อที่การผลิตมากกว่า ผู้ที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้ไม่มีสิทธิและผู้ตัดสินใจเลือกพักชำระหนี้มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการมากกว่าผู้เลือกลดภาระหนี้

4. จากการตอบคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของโครงการ หัวหน้ากลุ่มลูกค้ารายงานว่าปัญหาลำคัญที่สุด คือ เรื่องราคาผลผลิตตกต่ำอาจทำให้การฟื้นฟูอาชีพไม่สามารถทำได้ตามแผน (ความถี่สูงสุด) รองลงมา คือ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง การสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากรัฐบาลอาจไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรและเกษตรกรที่

(3)

พักชำระหนี้อาจนำเงินไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะไม่ต้องใช้หนี้ ตามลำดับ ในส่วนของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ หัวหน้ากลุ่มเสนอมากที่สุดว่ารัฐบาลควรประกันราคาสินค้าราคาทางการเกษตร (ความถี่สูงสุด) รองลงมาคือ ควรจัดงบประมาณด้านปัจจัยการผลิต ควรอบรมด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรและควรสำรวจปัญหาและความต้องการของเกษตรกรเพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการ ตามลำดับ

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. รัฐบาลควรสนับสนุนโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง 2. รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาราคาสผลผลิตทางการเกษตร โดยการประกันหรือพยุงราคาสผลผลิตทางการเกษตรรวมทั้งจัดหาตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม 3. ควรมีการติดตามดูแลเกษตรกรภายหลังจากได้รับการพักชำระหนี้หรือลดภาระหนี้โดยจัดให้มีการฝึกอบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการออมเงิน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร 4. ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนฟื้นฟูการประกอบอาชีพให้ทันเวลาและตรงกับความต้องการของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 5. ควรมีการประเมินคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเกษตรกร รวมทั้งความสามารถในการชำระหนี้เมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ

การปรับปรุงในเรื่องดังกล่าว น่าจะทำให้เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติที่ดี และปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการด้วยความเต็มใจ

ABSTRACT

Title of Research Paper : Factors Related to the Attitude toward the Project on Debt Moratorium and Reduction of Debt-servicing for Small Farmers : A Case Study of The Group Leaders of the Customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operatives (BAAC) in Trakarnphutphon District, Ubonratchathani Province

Author : Mr. Kasem Suthumvijit

Degree : Master of Art (Social Development)

Year : 2001

The study was conducted for two purposes :

1. To find out the group leaders of the BAAC customers' attitude toward the Government Project on Debt Moratorium and Reduction of Debt-servicing for Small Farmers in Trakarnphutphon District, Ubonratchathani Province

2. To identify the factors related to their attitude toward the project.

The sample group included 200 group leaders of the customers of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operatives in Trakarnphutphon District, Ubonratchathani Province. The questionnaire for collecting the data consisted of 3 parts. The first part dealt with general background information of the sample, i.e., sex, age, education, length of time one was a bank customer, number of household labor, size of production land, amount of the debt, income, the right to join the project and decision to use the right, The second part measured the samples' attitude toward the Project on Debt Moratorium and Reduction of Debt-servicing for Small Farmers. The third part contained open-ended questions to find out the problems, obstacles and suggestions about the project. T-test and Pearson's Product-Moment Correlation were employed to test the hypotheses.

(5)

The findings were stated as follows :

1. About 90.5 percent of the customer group leaders were male. Their average age was 52.97 years. About 83.5 percent finished primary education. They were the BAAC customers for an average of 12.31 years. The average number of household labor was 3.3 persons. The average land size for production was 23.92 rai. The average amount of loans was 42,693.00 baht. The average yearly income was 38,685.00 baht. About 86.5 percent had the right to join the project on Debt Moratorium and Reduction of Debt-servicing for Small Farmers. About 57.8 percent of those with the right decided to join the project and about 45.0 percent of this group gave a reason that they wanted to use the money for household expenses and investment.

2. The customer group leaders had a moderately positive attitude toward the Project. The best attitude (the highest mean) belonged to the fact that this project would raise the farmers' standard of living, followed by the fact that following the conditions of the project would enable the farmers to revive economically. Also, the sample group thought that the interest rate of 3% that the government gave to the farmers to reduce their debt-servicing was too little (the lowest mean).

3. The factors significantly related to the attitude of the customer group leaders toward the project were sex, education, land size for production, having the right to join the project and decision to use the right, respectively. That is, the female group leaders had a better attitude than the male counterparts. The group leaders with primary education had a better attitude toward the project than those with higher education. The group leaders who had a smaller size of land for production had a better attitude toward the project than those who had a large land size for production. Also, those who had the right to join the project had a better attitude toward the project than those who didn't. Lastly, those who decided to enter debt moratorium had a better attitude than those who chose to reduce debt-servicing.

4. From the answers to the open-ended questions, it was found that the most serious problem was the drop in product prices which might make it impossible to meet the project objective (the highest frequency), followed by the high prices of agricultural inputs (It was likely that inputs support from the government might not serve the farmers' needs, and the possibility that the farmers who entered debt moratorium might spend money luxuriously because

(6)

they did not have to pay back the debt, respectively. With regard to suggestions about the project, most group leaders suggested the government stabilizing agricultural product prices (the highest frequency), followed by allocating a budget for production inputs, providing training on supplementary occupations for farmers, and surveying the farmers' problems and needs in order to give the right assistance to them, respectively.

From the findings, the research made the following recommendations :

1. The government should continuously support this type of project.
2. The government should solve the problem of agricultural product price drop by guaranteeing or stabilizing the prices and finding domestic and foreign markets for agricultural products so that the farmers can sell their products at a reasonable price.
3. The farmers should be taken care of even after entering the debt moratorium or being allowed to reduce debt-servicing. Training courses should be offered to the farmers so that they will have a knowledge about occupational rehabilitation, generating income, and saving.
4. Input support in accordance with the occupational rehabilitation plan should be provided on time and meet the farmers' demand so that they can follow the project's conditions effectively.
5. There should be an evaluation of the farmers' quality of life and their way of living, including their ability to pay up the debt when the project terminates. This will reflect the project success.

Improvement in all these aspects will enable small farmers who join the project to have a good attitude toward the project and willingly follow the project conditions.